Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 3. októbra 2019*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Informačná spoločnosť – Voľný pohyb služieb – Smernica 2000/31/ES – Zodpovednosť poskytovateľov sprostredkovateľských služieb – Článok 14 ods. 1 a 3 – Poskytovateľ hostingových služieb – Možnosť požiadať poskytovateľa služieb, aby ukončil porušovanie alebo mu predchádzal – Článok 18 ods. 1 – Hranice osobnej, vecnej a územnej pôsobnosti príkazu – Článok 15 ods. 1 – Neexistencia všeobecnej povinnosti monitorovania“

Vec C-18/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko) z 25. októbra 2017 a doručený Súdnemu dvoru 10. januára 2018, ktorý súvisí s konaním:

Eva Glawischnig-Piesczek

proti

Facebook Ireland Limited,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka siedmej komory A. Prechal, sudcovia F. Biltgen, J. Malenovský (spravodajca), C. G. Fernlund a L. S. Rossi,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: D. Dittert, vedúci oddelenia,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 13. februára 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– E. Glawischnig-Piesczek, v zastúpení: M. Windhager a W. Niklfeld, Rechtsanwälte,

– Facebook Ireland Limited, v zastúpení: G. Kresbach, K. Struckmann a A. Tauchen, Rechtsanwälte,

– rakúska vláda, v zastúpení: G. Hesse, G. Kunnert a A. Jurgutyte-Ruez, splnomocnení zástupcovia,

– lotyšská vláda, v zastúpení: I. Kucina, E. Petrocka-Petrovska a V. Soņeca, splnomocnené zástupkyne,

– portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes a M. Figueiredo, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci T. Rendas, právny poradca,

* Jazyk konania: nemčina.

– fínska vláda, v zastúpení: J. Heliskoski, splnomocnený zástupca,

– Európska komisia, v zastúpení: G. Braun, F. Wilman, S. L. Kalėda a P. Costa de Oliveira, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 4. júna 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 15 ods. 1 smernice 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode) (Ú. v. ES L 178, 2000, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pani Evou Glawischnigovou-Piesczekovou a spoločnosťou Facebook Ireland Limited, ktorej sídlo sa nachádza v Írsku, vo veci uverejnenia správy obsahujúcej vyhlásenia poškodzujúce česť pani Glawischnigovej-Piesczekovej na profile jedného používateľa sociálnej siete Facebook.

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenia 6, 7, 9, 10, 40, 41, 45 à 48, 52, 58 a 60 smernice 2000/31 stanovujú:

„(6) … pri zaoberaní sa určitými špecifickými vecami, ktoré spôsobujú problémy na vnútornom trhu, je táto smernica plne v súlade s potrebou rešpektovať zásadu subsidiarity, ktorá je ustanovená v článku 5 zmluvy.

(7) S cieľom zabezpečiť právnu istotu a dôveru zákazníkov musí táto smernica ustanoviť jasný a všeobecný rámec, ktorý by sa vzťahoval na určité právne aspekty elektronického obchodu na vnútornom trhu.

…

(9) Voľný pohyb služieb informačnej spoločnosti môže v mnohých prípadoch byť zvláštnym odrazom všeobecnejšej zásady práva spoločenstva, konkrétne slobody prejavu, ktorá je zakotvená v článku 10 [ods]. 1 [Európskeho d]ohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd [, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950], ktorý ratifikovali všetky členské štáty; z toho dôvodu smernice, ktoré sa vzťahujú na poskytovanie služieb informačnej spoločnosti, musia zabezpečovať, že táto činnosť sa môže vykonávať slobodne v zmysle uvedeného článku, s výnimkou obmedzení ustanovených v odseku 2 zmieneného článku a článku 46 [ods.] 1 zmluvy; táto smernica nemá v úmysle ovplyvňovať základné vnútroštátne predpisy a zásady týkajúce sa slobody prejavu.

(10) V súlade so zásadou proporcionality sú opatrenia ustanovené v tejto smernici striktne obmedzené na minimum potrebné na dosiahnutie cieľa riadneho fungovania vnútorného trhu; ak je potrebné konanie na úrovni spoločenstva a s cieľom zabezpečiť oblasť, ktorá je skutočne bez vnútorných hraníc, čo sa týka elektronického obchodu, musí táto smernica zabezpečiť vysokú úroveň ochrany cieľov všeobecného záujmu a ochrany zdravia obyvateľstva;…

…

(40) Ako existujúce, tak aj vznikajúce rozdiely právnych predpisov členských štátov a judikatúry týkajúcej sa zodpovednosti poskytovateľov služieb, ktorí pôsobia ako sprostredkovatelia, bránia hladkému fungovaniu vnútorného trhu, najmä tým, že narušujú rozvoj cezhraničných služieb a spôsobujú narušenie hospodárskej súťaže; poskytovatelia služieb majú povinnosť konať tak, aby za určitých okolností predchádzali vzniku alebo ukončili nezákonné činnosti; táto smernica by mala vytvoriť vhodný základ pre rozvoj rýchleho a spoľahlivého postupu pre odstránenie a znemožnenie prístupu k nezákonným informáciám;…

(41) Táto smernica nastoľuje rovnováhu medzi rôznymi záujmami, ktoré sú v stávke, a ustanovuje zásady, na ktorých môžu spočívať dohody a normy tohto odvetvia.

…

(45) Obmedzenia zodpovednosti sprostredkovateľov - poskytovateľov služieb, ktoré sú ustanovené v tejto smernici, nemajú vplyv na možnosť vydávať príkazy rôznych druhov; takéto príkazy môžu mať najmä podobu nariadení súdov alebo správnych orgánov, ktoré požadujú ukončenie alebo predchádzanie akémukoľvek porušeniu, vrátane odstránenia nezákonných informácií alebo znemožnenia prístupu k nim.

(46) Ak chce poskytovateľ služby informačnej služby, ktorá pozostáva z uchovávania informácií, využiť výhody vyplývajúce z obmedzenia zodpovednosti, musí po skutočnom dozvedení sa o nezákonných činnostiach alebo po ich uvedomení si rýchlo konať, aby príslušné informácie odstránil alebo znemožnil prístup k nim; odstránenie alebo znemožnenie prístupu sa musí urobiť pri súčasnom dodržaní zásady slobody prejavu alebo postupov ustanovených za týmto účelom na národnej úrovni; táto smernica nemá vplyv na možnosť členských štátov ustanoviť špecifické požiadavky, ktoré musia byť splnené ešte pred odstránením informácií alebo pred znemožnením prístupu k nim.

(47) Členské štáty nemôžu uložiť povinnosť monitorovať poskytovateľov služieb len v súvislosti s povinnosťou všeobecnej povahy; to sa netýka povinností monitorovať v špecifickom prípade a najmä to nemá vplyv na nariadenia vnútroštátnych orgánov v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi.

(48) Táto smernica nemá žiadny vplyv na možnosť členských štátov požadovať od poskytovateľov služieb, ktorí ukladajú informácie poskytnuté príjemcami ich služieb na hostiteľských počítačoch, aby uplatňovali povinnosti týkajúce sa starostlivosti, ktorú je možné od nich odôvodnene očakávať a ktoré sú špecifikované vnútroštátnym právom, s cieľom odhaľovať a predchádzať určitým druhom nezákonných činností.

…

(52) Efektívne uplatňovanie slobôd vnútorného trhu si vyžaduje, aby mali obete zaručený prístup k prostriedkom na urovnávanie sporov; škoda, ktorá by mohla vzniknúť v súvislosti so službami informačnej spoločnosti, je charakteristická ako svojou rýchlosťou, tak svojim geografickým rozsahom; vzhľadom na túto špecifickú povahu a potrebu zabezpečiť, aby vnútroštátne orgány neohrozovali vzájomnú dôveru, ktorú by mali mať navzájom voči sebe, táto smernica vyžaduje od členských štátov, aby zabezpečili, aby boli k dispozícii vhodné súdne konania; členské štáty by mali preskúmať potrebu poskytovať prístup k súdnym konaniam prostredníctvom vhodných elektronických prostriedkov.

…

(58) Táto smernica sa nevzťahuje na služby poskytované poskytovateľmi služieb, ktorí majú sídlo v tretej krajine; vzhľadom na globálne rozmery elektronického obchodu by však bolo vhodné zabezpečiť, aby pravidlá spoločenstva boli v súlade s medzinárodnými pravidlami; táto smernica nemá dopad na výsledky diskusií v rámci medzinárodných organizácií (okrem iných WTO, OECD, Uncitral) o právnych otázkach.

…

(60) S cieľom umožniť ničím nerušený rozvoj elektronického obchodu, musí byť právny rámec jasný a jednoduchý, predvídateľný a v súlade s pravidlami uplatniteľnými na medzinárodnej úrovni, aby nemal nepriaznivý vplyv na konkurencieschopnosť európskeho priemyslu, alebo aby nebránil inovácii v tomto sektore.“

4 Článok 14 smernice 2000/31 s názvom „Uloženie informácií na hostiteľskom počítači“ stanovuje:

„1. Ak sa poskytuje služba informačnej spoločnosti, ktorá pozostáva z uloženia informácií, ktoré sú poskytované príjemcom tejto služby, musia členské štáty zabezpečiť, aby poskytovateľ služby nebol zodpovedný za informácie uložené na žiadosť príjemcu služby, pod podmienkou, že:

a) poskytovateľ nič nevie o nezákonnej činnosti alebo informáciách a čo sa týka nárokov na náhradu škody, nie je si vedomý skutočností alebo okolností, z ktorých by bolo zrejmé, že ide o nezákonnú činnosť alebo informácie;

alebo

b) poskytovateľ, po zistení alebo uvedomení si týchto skutočností, koná promptne, aby odstránil alebo znemožnil prístup k informáciám.

…

3. Tento článok nemá vplyv na možnosť súdu alebo správneho orgánu požiadať poskytovateľa služieb, v súlade s právnymi systémami členských štátov, aby ukončil alebo predchádzal porušovaniu predpisov, a nemá vplyv ani na možnosť členských štátov, aby začali konanie, ktoré by nariadilo odstránenie alebo znemožnenie prístupu k informáciám.“

5 Podľa článku 15 ods. 1 tejto smernice:

„Členské štáty neuložia poskytovateľom všeobecnú povinnosť pri poskytovaní služieb, na ktoré sa vzťahujú články 12, 13 a 14, aby monitorovali informácie, ktoré prenášajú alebo ktoré uložili [ukladajú – *neoficiálny preklad*], ani všeobecnú povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť.“

6 Článok 18 ods. 1 danej smernice stanovuje:

„Členské štáty musia zabezpečiť, aby súdne konania, ktoré sú k dispozícii podľa vnútroštátneho práva ohľadom činností služieb informačnej spoločnosti, umožňovali rýchle prijímanie opatrení, vrátane dočasných opatrení, určených na ukončenie akéhokoľvek údajného porušovania predpisov a na predchádzanie ďalšiemu poškodzovaniu príslušných záujmov.“

Rakúske právo

7 § 1330 ods. 1 Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (občiansky zákonník) stanovuje, že ten, komu je spôsobená skutočná škoda alebo ušlý zisk v dôsledku urážky na cti, má právo žiadať o náhradu škody. Podľa odseku 2 tohto ustanovenia to platí aj v prípade, že niekto šíri skutočnosti, ktoré poškodzujú dobré meno, finančnú situáciu alebo budúce perspektívy inej osoby a ktorých nepravdivosti si bol alebo si mal byť vedomý. V takom prípade možno žiadať aj o opravu a jej zverejnenie.

8 § 78 ods. 1 Urheberrechtsgesetz (zákon o autorskom práve) stanovuje, že podobizne osôb nemožno verejne vystavovať ani šíriť iným spôsobom, ktorým by sa verejne sprístupnili, ak sa tým porušujú legitímne záujmy zobrazenej osoby alebo blízkej osoby v prípade, že dotknutá osoba zomrela a pritom nedala súhlas na zverejnenie ani ho nenariadila.

9 Podľa § 18 ods. 1 E-Commerce-Gesetz (zákon o elektronickom obchode) poskytovatelia hostingových služieb nemajú všeobecnú povinnosť monitorovať informácie, ktoré ukladajú, prenášajú alebo sprístupňujú, ani všeobecnú povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

10 Pani Glawischnigová-Piesczeková bola poslankyňou Nationalrat (Národná rada, Rakúsko), predsedníčkou poslaneckého klubu „die Grünen“ (Zelení) v parlamente a spolkovou hovorkyňou tejto politickej strany.

11 Facebook Ireland prevádzkuje celosvetovú platformu sociálneho média (ďalej len „Facebook Service“) pre používateľov nachádzajúcich sa mimo Spojených štátov amerických a Kanady.

12 Jeden používateľ platformy Facebook Service uverejnil 3. apríla 2016 na svojom súkromnom profile článok pochádzajúci z rakúskej informačnej stránky online *oe24.at*, nazvaný „Zelení: životné minimum pre utečencov má zostať“, čo malo za následok zobrazenie na tejto stránke „náhľadu“ pôvodnej stránky s názvom tohto článku, jeho stručným zhrnutím, ako aj fotografiou pani Glawischnigovej-Piesczekovej. Tento používateľ navyše uverejnil, pokiaľ ide o tento článok, komentár, ktorý mal podľa vnútroštátneho súdu také znenie, že to mohlo poškodzovať česť žalobkyne vo veci samej, urážať ju a hanobiť. Uvedený príspevok si mohol pozrieť každý používateľ platformy Facebook Service.

13 Pani Glawischnigová-Piesczeková listom zo 7. júla 2016 predovšetkým žiadala, aby spoločnosť Facebook Ireland odstránila tento komentár.

14 Keďže Facebook Ireland sporný komentár nezmazala, pani Glawischnigová-Piesczeková podala na Handelsgericht Wien (Obchodný súd Viedeň, Rakúsko) žalobu, pričom tento súd uznesením o nariadení predbežného opatrenia zo 7. decembra 2016 uložil spoločnosti Facebook Ireland, aby okamžite a až do právoplatného rozhodnutia v konaní o žalobe na zdržanie sa konania prestala uverejňovať a/alebo šíriť fotografie žalobkyne vo veci samej, pokiaľ sprievodná správa obsahuje tie isté tvrdenia alebo tvrdenia s porovnateľným obsahom, ako bol uvedený v komentári uvedenom v bode 12 tohto rozsudku.

15 Spoločnosť Facebook Ireland znemožnila prístup k pôvodne zverejnenému obsahu v Rakúsku.

16 Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd Viedeň, Rakúsko) v odvolacom konaní potvrdil uznesenie vydané prvostupňovým súdom, pokiaľ ide o rovnaké tvrdenia. Tiež však rozhodol, že zdržanie sa šírenia tvrdení s porovnateľným obsahom sa vzťahuje len na tvrdenia, o ktorých sa spoločnosť Facebook Ireland dozvie od žalobkyne vo veci samej, od tretích osôb alebo inak.

17 Handelsgericht Wien (Obchodný súd Viedeň) a Oberlandesgericht Wien (Vyšší krajinský súd Viedeň) založili svoje rozhodnutie na § 78 autorského zákona a § 1330 občianskeho zákonníka, pričom vychádzali najmä z toho, že zverejnený komentár obsahoval vyjadrenia, ktoré predstavovali neprimerané poškodzovanie cti a okrem toho pani Glawischnigovú-Piesczekovú obviňovali zo spáchania trestného činu bez predloženia akéhokoľvek dôkazu v tejto súvislosti.

18 Každý z účastníkov konania vo veci samej podal opravný prostriedok *Revision* na Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd, Rakúsko).

19 Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd), ktorý má rozhodnúť o tom, či príkaz na zdržanie sa konania vydaný voči poskytovateľovi hostingu prevádzkujúcemu sociálnu sieť s veľkým počtom používateľov možno rozšíriť aj na vyjadrenia s doslovne rovnakým znením a/alebo aj vyjadrenia s porovnateľným obsahom, o ktorých nevie, uvádza, že podľa jeho vlastnej judikatúry sa takáto povinnosť má považovať za primeranú vtedy, keď sa poskytovateľ dozvie prinajmenšom o porušení záujmov dotknutej osoby spôsobenom príspevkom niektorého používateľa, a teda hrozí, že dôjde k ďalším porušeniam.

20 Keďže Oberster Gerichtshof (Najvyšší súd) dospel k záveru, že spor, ktorý prejednáva, vyvoláva otázky týkajúce sa výkladu práva Únie, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Bráni článok 15 ods. 1 smernice [2000/31] vo všeobecnosti niektorej z nižšie uvedených povinností poskytovateľa hostingu, ktorý nezákonné informácie bezodkladne neodstránil, konkrétne povinnosti odstrániť nielen tieto nezákonné informácie v zmysle článku 14 ods. 1 písm. a) [tejto] smernice, ale aj iné rovnakého znenia:

– celosvetovo,

– v danom členskom štáte,

– vo vzťahu k danému používateľovi celosvetovo,

– vo vzťahu k danému používateľovi v danom členskom štáte?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku: platí to aj pre informácie s porovnateľným obsahom?

3. Platí to aj pre informácie s porovnateľným obsahom, len čo sa o tejto okolnosti dozvedel prevádzkovateľ?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke

21 Svojimi prvými dvoma otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa smernica 2000/31, najmä jej článok 15 ods. 1, má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby súd členského štátu mohol:

– uložiť poskytovateľovi hostingu, aby odstránil informácie alebo znemožnil prístup k informáciám, ktoré ukladá a ktorých obsah je totožný s obsahom informácie vyhlásenej predtým ako nezákonnej, bez ohľadu na to, kto požiadal o ukladanie týchto informácií,

– uložiť poskytovateľovi hostingu, aby odstránil informácie alebo znemožnil prístup k informáciám, ktoré ukladá a ktorých obsah je porovnateľný s obsahom informácie vyhlásenej predtým ako nezákonnej, a

– rozšíriť účinky takéhoto príkazu na celosvetovú úroveň.

22 Na úvod je nesporné, že Facebook Ireland poskytuje hostingové služby v zmysle článku 14 smernice 2000/31.

23 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že cieľom článku 14 ods. 1 tejto smernice je oslobodiť poskytovateľa hostingu od zodpovednosti, keď spĺňa jednu z dvoch podmienok uvedených v tomto ustanovení, t. j. že nevie o nezákonnej činnosti alebo informáciách alebo promptne koná, aby tieto informácie odstránil alebo znemožnil k nim prístup, len čo sa o nich dozvie.

24 V súlade s článkom 14 ods. 3 smernice 2000/31 v spojení s jej odôvodnením 45 to navyše znamená, že toto oslobodenie nemá vplyv na možnosť vnútroštátnych súdnych alebo správnych orgánov požadovať, aby dotknutý poskytovateľ hostingu porušenie skončil alebo mu predchádzal, vrátane požiadavky odstrániť nezákonné informácie alebo znemožniť k nim prístup.

25 Z toho vyplýva, ako uviedol generálny advokát v bode 32 svojich návrhov, že poskytovateľ hostingu môže byť adresátom príkazov prijatých na základe vnútroštátneho práva členského štátu, a to aj keď spĺňa jednu z alternatívnych podmienok stanovených v článku 14 ods. 1 smernice 2000/31, teda aj v prípade, keď sa nepovažuje za zodpovedného.

26 Okrem toho článok 18 smernice 2000/31, ktorý je súčasťou jej kapitoly III, nazvanej „Vykonanie“, v odseku 1 stanovuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby súdne preskúmania, ktoré sú k dispozícii podľa vnútroštátneho práva s ohľadom na činnosti služieb informačnej spoločnosti, umožňovali rýchle prijímanie opatrení vrátane dočasných opatrení, určených na ukončenie akéhokoľvek údajného porušovania predpisov a na predchádzanie ďalšiemu poškodzovaniu príslušných záujmov.

27 Ako v prejednávanej veci vyplýva z bodu 13 tohto rozsudku a zo samotného znenia položených prejudiciálnych otázok, Facebook Ireland vedela o predmetnej protizákonnej informácii. Ďalej treba uviesť, že nekonala promptne, aby ju odstránila alebo znemožnila k nej prístup, ako to stanovuje článok 14 ods. 1 smernice 2000/31. Napokon sa žalobkyňa vo veci samej obrátila na vnútroštátny súd, aby vydal príkaz, ako sa stanovuje v súlade s článkom 18 danej smernice.

28 Odôvodnenie 52 tejto smernice spresňuje, že osobitosť vyplývajúca zo skutočnosti, že škoda, ktorá by mohla vzniknúť v súvislosti so službami informačnej spoločnosti, je charakteristická tak svojou rýchlosťou a svojím geografickým rozsahom, ako aj potrebou zabezpečiť, aby vnútroštátne orgány neohrozovali dôveru, ktorú by mali mať navzájom, viedla normotvorcu Európskej únie k výzve smerom k členským štátom, aby zabezpečili, že budú k dispozícii vhodné súdne opravné prostriedky.

29 V rámci uplatnenia článku 18 ods. 1 smernice 2000/31 tak členské štáty disponujú osobitne širokou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o prostriedky nápravy a konania umožňujúce prijatie potrebných opatrení.

30 Okrem toho, keďže tieto vyššie uvedené opatrenia majú byť podľa viacerých jazykových verzií tohto ustanovenia, medzi ktoré patrí najmä španielska, anglická a francúzska jazyková verzia, výslovne určené na ukončenie „akéhokoľvek“ údajného porušenia a na predchádzanie „akémukoľvek“ ďalšiemu poškodzovaniu príslušných záujmov, na ich uplatnenie nemožno v zásade vychádzať z predpokladu, že by ich pôsobnosť bola nejako obmedzená. Tento výklad nie je spochybnený skutočnosťou, že iné jazykové verzie uvedeného ustanovenia, najmä nemecká jazyková verzia, stanovujú, že cieľom týchto opatrení je ukončiť „údajn[é] porušovani[e] predpisov“ a predchádzať „ďalšiemu poškodzovaniu príslušných záujmov“.

31 Článok 15 ods. 1 smernice 2000/31 spresňuje, že členské štáty neuložia poskytovateľom všeobecnú povinnosť pri poskytovaní služieb, na ktoré sa vzťahujú články 12, 13 a 14, aby monitorovali informácie, ktoré prenášajú alebo ukladajú, ani všeobecnú povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť.

32 Na otázky položené vnútroštátnym súdom treba odpovedať práve so zreteľom na všetky uvedené ustanovenia.

33 Po prvé, vnútroštátny súd v podstate kladie otázku, či článok 15 ods. 1 smernice 2000/31 bráni tomu, aby súd členského štátu uložil poskytovateľovi hostingu povinnosť odstrániť informácie alebo blokovať prístup k informáciám, ktoré ukladá a ktorých obsah je totožný s obsahom informácií vyhlásených predtým ako nezákonných.

34 V tejto súvislosti, hoci článok 15 ods. 1 smernice 2000/31 zakazuje členským štátom uložiť poskytovateľom hostingu všeobecnú povinnosť, aby monitorovali informácie, ktoré prenášajú alebo ukladajú, alebo všeobecnú povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť, ako vyplýva z odôvodnenia 47 uvedenej smernice, daný zákaz sa netýka povinností monitorovať „v špecifických prípadoch“.

35 Takýto špecifický prípad môže najmä spočívať, ako je to vo veci samej, v konkrétnej informácii uloženej dotknutým poskytovateľom hostingu na základe žiadosti určitého používateľa jeho sociálnej siete, ktorej obsah bol preskúmaný a posúdený príslušným súdom členského štátu, ktorý ju po svojom posúdení vyhlásil za nezákonnú.

36 Keďže sociálna sieť uľahčuje rýchly prenos informácií uložených poskytovateľom hostingu medzi jej rôznymi používateľmi, existuje reálne nebezpečenstvo, že informáciu, ktorá bola označená za protizákonnú, neskôr skopíruje a uverejní iný používateľ tejto siete.

37 Za týchto okolností, aby bolo možné dosiahnuť, že dotknutý poskytovateľ hostingu bude predchádzať ďalšiemu poškodzovaniu príslušných záujmov, príslušný súd môže od neho oprávnene požadovať, aby znemožnil prístup k ukladaným informáciám, ktorých obsah je totožný s obsahom informácií vyhlásených predtým ako nezákonných, alebo aby odstránil tieto informácie, a to bez ohľadu na to, kto požiadal o ich ukladanie. Vzhľadom najmä na tento totožný obsah dotknutých informácií nemožno príkaz vydaný na tento účel považovať v zmysle článku 15 ods. 1 smernice 2000/31 za príkaz ukladajúci poskytovateľovi hostingu povinnosť všeobecne monitorovať informácie, ktoré ukladá, ani všeobecnú povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť.

38 Po druhé vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či článok 15 ods. 1 smernice 2000/31 bráni tomu, aby súd členského štátu uložil poskytovateľovi hostingu, aby odstránil informácie alebo znemožnil prístup k informáciám, ktoré ukladá a ktorých obsah je porovnateľný s obsahom informácie vyhlásenej predtým ako nezákonnej.

39 Z informácií obsiahnutých v rozhodnutí vnútroštátneho súdu vyplýva, že slovným spojením „informácie s porovnateľným obsahom“ má vnútroštátny súd na mysli informácie prenášajúce správu, ktorej obsah je v podstate nezmenený, a teda sa v podstate neodlišuje od obsahu, ktorý bol vyhlásený za nezákonný.

40 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že nezákonnosť obsahu informácie nevyplýva sama osebe z použitia určitým spôsobom poskladaných výrazov, ale z toho, že týmto obsahom prenášaná správa bola označená ako nezákonná, ako to bolo v prejednávanej veci s ohľadom na hanlivé vyjadrenia týkajúce sa určitej osoby.

41 Z toho vyplýva, že aby súdny príkaz na skončenie nezákonného konania a predchádzania jeho opakovaniu, ako aj akémukoľvek novému poškodzovaniu príslušných záujmov mohol skutočne dosiahnuť tieto ciele, musí mať možnosť rozšíriť sa na informácie, ktorých obsah, hoci v podstate prenáša rovnakú správu, je z dôvodu použitia iných slov alebo ich kombinácie mierne odlišný v porovnaní s informáciou, ktorej obsah bol vyhlásený za nezákonný. V opačnom prípade by sa totiž, a ako zdôraznil vnútroštátny súd, účinky spojené s takýmto príkazom dali ľahko obísť ukladaním správ, ktoré sa len nepatrne líšia od tých, ktoré boli predtým vyhlásené za nezákonné, v dôsledku čoho by bola dotknutá osoba nútená podávať viaceré návrhy na zdržanie sa konaní, ktoré jej spôsobujú ujmu.

42 Je však potrebné tiež pripomenúť, že ako sa uvádza v článku 15 ods. 1 smernice 2000/31 a ako bolo pripomenuté v bode 34 tohto rozsudku, súd členského štátu jednak nemôže vydať poskytovateľovi hostingu príkaz ukladajúci povinnosť monitorovať vo všeobecnosti informácie, ktoré ukladá, a jednak ani mu nemôže uložiť povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonný obsah.

43 V tejto súvislosti treba najmä uviesť, že ako vyplýva z odôvodnenia 41 smernice 2000/31, normotvorca Únie chcel prijatím tejto smernice zaviesť rovnováhu medzi rôznymi dotknutými záujmami.

44 Z článku 15 ods. 1 smernice 2000/31 tak vyplýva, že cieľ, ktorý sa snaží dosiahnuť príkaz, ako je uvedený v článku 18 ods. 1 tejto smernice v spojení s jej odôvodnením 41, a ktorý spočíva najmä v účinnej ochrane dobrého mena a cti osoby, nemožno sledovať prostredníctvom neprimeranej povinnosti uloženej poskytovateľovi hostingu.

45 Vzhľadom na vyššie uvedené je dôležité, aby porovnateľné informácie, na ktoré sa odvoláva bod 41 tohto rozsudku, obsahovali konkrétne údaje, ktoré boli príkazom riadne identifikované, ako je meno osoby dotknutej skôr konštatovaným porušením, okolnosti, za ktorých sa toto porušenie konštatovalo, ako aj obsah porovnateľný s obsahom, ktorý bol vyhlásený za nezákonný. Rozdiely vo formulácii tohto porovnateľného obsahu v porovnaní s obsahom vyhláseným za nezákonný nesmú v žiadnom prípade byť takej povahy, aby bol dotknutý poskytovateľ nútený uvedený obsah samostatne posudzovať.

46 Za týchto podmienok povinnosť, ako je opísaná v bodoch 41 a 45 tohto rozsudku, sa na jednej strane tým, že sa vzťahuje aj na informácie s porovnateľným obsahom, javí ako dostatočne účinná na zabezpečenie ochrany osoby, ktorej sa hanlivé vyjadrenia týkajú. Na druhej strane táto ochrana nie je zabezpečená neprimeranou povinnosť uloženou poskytovateľovi hostingu, keďže monitorovanie a vyhľadávanie, ktoré požaduje, sa obmedzujú na informácie obsiahnuté v skutočnostiach spresnených v príkaze a keďže hanlivý obsah uvedených informácií porovnateľnej povahy nezaväzuje poskytovateľa hostingu, aby vykonal samostatné posúdenie, takže tento poskytovateľ môže využiť automatizované technické prostriedky a vyhľadávače.

47 Takýto príkaz teda najmä nie je takej povahy, že by v zmysle článku 15 ods. 1 smernice 2000/31 stanovoval poskytovateľovi hostingu povinnosť všeobecne monitorovať informácie, ktoré ukladá, ani všeobecnú povinnosť aktívne zisťovať skutočnosti alebo okolnosti, ktoré by naznačovali, že ide o nezákonnú činnosť.

48 Po tretie, hoci vnútroštátny súd neposkytol v tejto súvislosti spresnenia v odôvodnení návrhu na začatie prejudiciálneho konania, znenie otázok, ktoré predložil Súdnemu dvoru, naznačuje, že jeho pochybnosti sa týkajú aj toho, či článok 15 ods. 1 smernice 2000/31 môže brániť tomu, aby mohli príkazy, akými sú príkazy uvedené v bodoch 37 a 46 tohto rozsudku, mať účinky na celosvetovej úrovni.

49 S cieľom odpovedať na túto otázku treba pripomenúť, že ako vyplýva najmä z článku 18 ods. 1 smernice 2000/31, daná smernica v tejto súvislosti nestanovuje žiadne obmedzenie, najmä čo sa týka územnej pôsobnosti opatrení, ktoré sú členské štáty v súlade s touto smernicou oprávnené prijať.

50 V dôsledku toho, ako aj so zreteľom na body 29 a 30 tohto rozsudku smernica 2000/31 nebráni tomu, aby uvedené opatrenia o vydaní príkazu mali účinky na celosvetovej úrovni.

51 Z odôvodnení 58 a 60 tejto smernice však vyplýva, že vzhľadom na celosvetový rozmer elektronických služieb normotvorca Únie dospel k rozhodnutiu, že je nevyhnutné zabezpečiť konzistentnosť pravidiel Únie v tejto oblasti s pravidlami, ktoré sa uplatňujú na medzinárodnej úrovni.

52 Povinnosťou členských štátov je zabezpečiť, aby opatrenia, ktoré prijmú a ktoré vyvolávajú účinky na celosvetovej úrovni, náležite zohľadňovali vyššie uvedené pravidlá.

53 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú a druhú otázku odpovedať, že smernica 2000/31, a najmä jej článok 15 ods. 1, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby súd členského štátu mohol:

– uložiť poskytovateľovi hostingu, aby odstránil informácie alebo znemožnil prístup k informáciám, ktoré ukladá a ktorých obsah je totožný s obsahom informácie vyhlásenej predtým ako nezákonnej, a to bez ohľadu na to, kto požiadal o ukladanie týchto informácií,

– uložiť poskytovateľovi hostingu, aby odstránil informácie alebo znemožnil prístup k informáciám, ktoré ukladá a ktorých obsah je porovnateľný s obsahom informácie vyhlásenej predtým ako nezákonnej, pokiaľ monitorovanie a vyhľadávanie informácií dotknutých takým príkazom sú obmedzené na informácie, ktoré prenášajú správu s obsahom v podstate nelíšiacim sa od obsahu, ktorý bol vyhlásený za nezákonný, a ktoré obsahujú skutočnosti spresnené v príkaze, a pokiaľ rozdiely vo formulácii tohto porovnateľného obsahu v porovnaní s formuláciou informácie predtým vyhlásenej ako nezákonnej nie sú takej povahy, že by zaväzovali poskytovateľa hostingu, aby vykonal samostatné posúdenie tohto obsahu, a

– uložiť poskytovateľovi hostingu, aby odstránil informácie uvedené v príkaze alebo znemožnil k nim prístup na celosvetovej úrovni v rámci príslušného medzinárodného práva.

O tretej prejudiciálnej otázke

54 Vzhľadom na odpoveď na prvú a druhú otázku nie je potrebné skúmať tretiu otázku.

O trovách

55 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Smernica 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode), a najmä jej článok 15 ods. 1, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby súd členského štátu mohol:

– **uložiť poskytovateľovi hostingu, aby odstránil informácie alebo znemožnil prístup k informáciám, ktoré ukladá a ktorých obsah je totožný s obsahom informácie vyhlásenej predtým ako nezákonnej, a to bez ohľadu na to, kto požiadal o ukladanie týchto informácií,**

– **uložiť poskytovateľovi hostingu, aby odstránil informácie alebo znemožnil prístup k informáciám, ktoré ukladá a ktorých obsah je porovnateľný s obsahom informácie vyhlásenej predtým ako nezákonnej, pokiaľ monitorovanie a vyhľadávanie informácií dotknutých takým príkazom sú obmedzené na informácie, ktoré prenášajú správu s obsahom v podstate nelíšiacim sa od obsahu, ktorý bol vyhlásený za nezákonný, a ktoré obsahujú skutočnosti spresnené v príkaze, a pokiaľ rozdiely vo formulácii tohto porovnateľného obsahu v porovnaní s formuláciou informácie predtým vyhlásenej ako nezákonnej nie sú takej povahy, že by zaväzovali poskytovateľa hostingu, aby vykonal samostatné posúdenie tohto obsahu, a**

– **uložiť poskytovateľovi hostingu, aby odstránil informácie uvedené v príkaze alebo znemožnil k nim prístup na celosvetovej úrovni v rámci príslušného medzinárodného práva.**

Podpisy